

BÁO CÁO

Đánh giá thực trạng xây dựng NTM các xã bãi ngang huyện Nga Sơn

Thực hiện Công văn số 102/VPĐP-HCTH, ngày 21/4/2015 của Văn phòng điều phối – BCĐ Chương trình PTNN & XD NTM tỉnh Thanh Hóa, UBND huyện Nga Sơn báo cáo thực trạng xây dựng nông thôn mới tại các xã bãi ngang ven biển như sau:

1. Tình hình chung về các xã bãi ngang

a) Số lượng xã bãi ngang:

Huyện Nga Sơn có 27 xã, thị trấn, trong đó có 3 xã Nga Tân, Nga Tiến, Nga Thủy là xã thuộc đối tượng xã bãi ngang.

b) Điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội:

- Về vị trí địa lý, địa hình:

Là các xã nằm trong vùng đồng bằng ven biển của huyện Nga Sơn cách trung tâm huyện Nga Sơn khoảng 6 - 8 km, cách Thành phố Thanh Hóa 50 km về phía Đông Bắc, diện tích tự nhiên 2.746,97 ha. Chân đất chủ yếu là đất vùn và vùn cao, được hình thành trên nền đất cát biển cũ do hoạt động địa chất và quá trình bồi đắp phù sa sông biển, đất đai ảnh hưởng của biến đổi khí hậu, nước biển dâng và xâm nhập mặn.

Tổng dân số năm 2014 là: 19.658 người; mật độ dân số 1.045 người/km².

Trong lĩnh vực Công nghiệp và Xây dựng: Số lao động trong 2 nhà máy may đóng trên địa bàn huyện là 512 người, số đi xuất khẩu lao động là 145 người, 2.720 lao động làm xây dựng và một số việc khác.

- Thực trạng phát triển kinh tế - xã hội: Là các xã có nguồn thu nhập chính từ sản xuất cây cói, nhng trong những năm qua giá trị sản xuất cói giảm nên thu nhập người dân không cao, đời sống của nhân dân gặp nhiều khó khăn.

+ Về cơ cấu kinh tế: Cơ cấu các ngành kinh tế của xã có sự chuyển dịch khá rõ nét theo hướng tăng dần tỷ trọng ngành và thương mại - dịch vụ, tiểu thủ công nghiệp -

xây dựng, giảm dần tỷ trọng ngành nông nghiệp: Nông nghiệp- Thủy sản: chiếm khoảng 42%; Công nghiệp-xây dựng chiếm khoảng 35%; Thương mại-dịch vụ chiếm khoảng 23%.

+ Việc làm, thu nhập bình quân và đời sống của người dân. Tổng số hộ của 3 xã là 4.758 hộ; Trong đó có: 575 hộ cận nghèo, chiếm 12,08 %, 960 hộ nghèo, chiếm 20,18%;

Tổng số trong độ tuổi lao động là 9.848 người chiếm 59,09%. Số trong độ tuổi lao động đang đi học là 1.125 chiếm 11,42%; số lao động còn lại là 8.723 người chiếm 88,58%; trong đó số có việc làm chiếm 85%, tương ứng 7.414 lao động; số thiếu việc làm 15% tương ứng 1.309 lao động. Số đi làm ăn xa khoảng 2.650 lao động; số ở địa phương tự tìm việc làm có thu nhập ổn định khoảng 4.764 lao động. Bình quân lao động đã qua đào tạo nghề mỗi xã chiếm khoảng 24%, bình quân mỗi xã có tỉ lệ hộ nghèo là 20,2%.

Trong những năm gần đây, Huyện uỷ - UBND huyện Nga Sơn có nhiều chủ trương và giải pháp để tháo gỡ khó khăn cho các xã vùng cỏi đặc biệt các xã bãi ngang ven biển, đã ban hành Chỉ thị, Nghị quyết, Đề án và ban hành cơ chế khuyến khích nhằm phát triển kinh tế các xã ven biển, cùng với sự quan tâm hỗ trợ nhân dân 3 xã đã áp dụng KHKT vào sản xuất, thâm canh cây cỏi, luôn củng cố hệ thống cầu cống, đào nạo vét kênh mương đảm bảo cho việc tưới và tiêu cho cây trồng phát triển. Đời sống của nhân dân ngày càng được cải thiện, bộ mặt nông thôn thay đổi nhanh chóng, cơ sở hạ tầng được chỉnh trang, nâng cấp ngày càng hoàn thiện. Bình quân thu nhập đầu người/ năm trong năm 2014 là 12,83 triệu đồng.

- Thực trạng cơ sở hạ tầng nông thôn các xã bãi ngang:

*** Công sở xã:**

Xã Nga Tân, Nga Tiến được đầu tư xây dựng công sở bằng nguồn trái phiếu chính phủ hiện đã đạt chuẩn nông thôn mới. Xã Nga Thủy đang hoàn thiện xây dựng công sở bằng nguồn kinh phí hỗ trợ đầu tư công trình MTQG về xây dựng NTM theo quyết định 1045/QĐ-UBND ngày 14/4/2014 của Chủ tịch UBND tỉnh Thanh Hóa.

*** Cơ sở vật chất văn hóa-phong trào VH-TT**

Trong những năm gần đây phong trào văn hóa, thể thao khá sôi động, được tổ chức từ cấp thôn và mọi tầng lớp nhân dân tham gia, đã tổ chức được nhiều buổi văn nghệ, các buổi giao lưu văn hóa, văn nghệ với các xã khác... Phong trào thể dục thể thao đang ngày

đọc phát triển mạnh, các hoạt động bóng chuyền, cầu lông, nhằm nâng cao đời sống tinh thần cho người dân.

Tuy nhiên về cơ sở vật chất để phục vụ cho các hoạt động văn hóa, thể thao trên vẫn còn nghèo nàn và thiếu thốn, cả 3 xã hội trường nhà văn hóa xã hiện đang xuống cấp nghiêm trọng, mới có xã Nga Thủy có sân thể thao, xã Nga Tân, Nga Tiến chưa có sân thể thao; các thôn đều có nhà văn hóa nhưng hầu hết thiếu các công trình phụ trợ, cơ bản các thôn đã quy hoạch sân thể thao nhưng chưa làm.

*** Bu điện, Đài truyền thanh, thông tin liên lạc**

Hệ thống thông tin liên lạc của xã được chú trọng. Các xã đều xây dựng 1 điểm bu điện văn hóa xã. Hệ thống internet đều được kéo đến các thôn.

Đài truyền thanh là công cụ thông tin tuyên truyền đắc lực và hiệu quả nhất trong việc đa chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước, công tác chỉ đạo, quản lý điều hành của cấp uỷ, chính quyền nhanh chóng, kịp thời sâu rộng đến với người dân, hệ thống đài truyền thanh xã được đặt tại trung tâm. Tuy nhiên hệ thống truyền thanh các xã đã đầu tư lâu nay nên đã xuống cấp chất lượng truyền tin kém cần được đầu tư nâng cấp, thay thế.

*** Trường học:** Hệ thống trường học đã được đầu tư nâng cấp trong những năm qua bằng các nguồn vốn: Trái phiếu chính phủ, nguồn hỗ trợ xã bãi ngang, nguồn ngân sách xã và nguồn nhân dân đóng góp cho đến nay số trường đạt chuẩn như sau:

+ Trường mầm non: xã Nga Tiến đạt chuẩn mức độ 1; Nga Tân, Nga Thủy chưa đạt chuẩn.

+ Trường Tiểu học: Nga Thủy đạt chuẩn mức độ 2, Nga Tiến đạt chuẩn mức độ 1; Nga Tân chưa đạt chuẩn.

+ Trường THCS: Nga Thủy đạt chuẩn mức độ 1; Nga Tiến, Nga Tân chưa đạt chuẩn.

*** Trạm y tế**

Hệ thống các trạm y tế xã đều đã xuống cấp nghiêm trọng rất cần được đầu tư xây dựng mới để đảm bảo cho việc khám chữa bệnh cho nhân dân các xã.

*** Nhà ở dân c nông thôn**

Hiện tại nhà ở nhân dân đảm bảo 80% nhà kiên cố, bán kiên cố, bảo đảm diện tích bình quân, bảo đảm giao thông đi lại và kết nối với hệ thống giao thông chung.

Những năm gần đây, các khu dân cư có sự đầu tư, quản lý, đã làm bộ mặt nông thôn có sự thay đổi. Hệ thống giao thông nông thôn đã và đang được đầu tư phục vụ tốt cho lưu thông hàng hóa trong xã với các xã khác liền kề, vệ sinh môi trường cũng đã được chú trọng.

*** Chợ nông thôn**

Các xã đều có chợ, tuy nhiên đây là chợ cóc, chợ tạm, rất cần được đầu tư và nâng cấp để đảm bảo cho sinh hoạt và lưu thương hàng hóa của nhân dân.

2. Cơ chế chính sách các xã bãi ngang đang hưởng

- Nguồn trái phiếu chính phủ xây dựng Công sở Nga Tân, Nga Tiến.
- Nguồn trái phiếu chính phủ xây dựng trường học.
- Nguồn hỗ trợ các xã bãi ngang theo quyết định 257 của Chính Phủ.
- Vốn làm đường giao thông ven biển (vốn ODA).
- Nguồn kinh phí hỗ trợ theo quyết định 1045/QĐ-UBND ngày 14/4/2014 của Chủ tịch UBND tỉnh Thanh Hóa bằng nguồn vốn hỗ trợ đầu tư công trình MTQG về xây dựng NTM.

Tổng nguồn vốn thực hiện xây dựng nông thôn mới cho các công trình phúc lợi lũy kế đến 31/12/2014 là: 24,275 tỷ đồng (*theo phụ biểu gửi kèm*)

3. Việc triển khai xây dựng NTM ở các xã bãi ngang

Thực hiện chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới, 3 xã Nga Tân, Nga Tiến, Nga Thủy mặc dù là xã bãi ngang điều kiện kinh tế khó khăn nhưng trong những năm qua, Đảng ủy, chính quyền các xã đã tập trung lãnh, chỉ đạo quyết liệt phong trào xây dựng nông thôn mới:

- Tập trung làm tốt công tác tuyên truyền chủ trương chính sách, mục tiêu và nội dung xây dựng nông thôn mới cho cán bộ và nhân dân trên địa bàn hiểu.
- Tập trung huy động nguồn lực của nhân dân xây dựng cơ sở hạ tầng nông thôn đáp ứng với yêu cầu xây dựng nông thôn mới. Đặc biệt là phong trào làm đường giao thông nông thôn, phong trào chỉnh trang nhà ở, khuôn viên, vệ sinh môi trường đường làng ngõ xóm và tập trung phát triển kinh tế hộ gia đình.

Kết quả thực hiện các tiêu chí cho đến nay:

- Xã Nga Tân đạt 7 tiêu chí (tăng 4 tiêu chí so với thời điểm bắt đầu xây dựng): Tiêu chí đạt là Quy hoạch, Điện, Bưu điện, giáo dục, văn hóa, hệ thống tổ chức chính trị, an ninh trật tự.

- Xã Nga Thủy: Đạt 10 tiêu chí (tăng 6 tiêu chí so với thời điểm triển khai xây dựng NTM). Tiêu chí đạt là Quy hoạch, Điện, Bưu điện, giáo dục, văn hóa, an ninh trật tự, hệ thống chính trị, hình thức tổ chức sản xuất, nhà ở dân cư.

- Nga Tiến: đạt 8 tiêu chí (tăng 5 tiêu chí so với thời điểm bắt đầu xây dựng): Tiêu chí đạt là Quy hoạch, Điện, trường học, Bưu điện, giáo dục, văn hóa, an ninh trật tự, hệ thống tổ chức chính trị.

(chi tiết theo phụ biểu kèm theo báo cáo)

4. Những nguyên nhân cơ bản dẫn đến tình trạng các xã bãi ngang có số tiêu chí đạt chuẩn NTM thấp.

- Là xã ven biển sản xuất nông nghiệp gặp nhiều khó khăn do ảnh hưởng của biến đổi khí hậu: Đất đai bị nhiễm mặn, nước biển dâng cao, ảnh hưởng lớn khi có bão lụt xảy ra.

- Nguồn thu nhập chính của người dân là từ sản xuất cây cối, nhng trong những năm qua giá trị sản xuất cối giảm, thị trường cối khó tiêu thụ nên thu nhập người dân không cao, đời sống của nhân dân nhân gặp nhiều khó khăn.

5. Những giải pháp huyện, xã tập trung chỉ đạo thực hiện chương trình xây dựng NTM thời gian tới.

- Ban hành đề án “ Chuyển đổi cơ cấu, cây trồng, vật nuôi, khắc phục tình trạng hoang hóa, sử dụng đất kém hiệu quả và đẩy mạnh phát triển kinh tế 6 xã ven biển giai đoạn 2013-2015, định hướng đến năm 2020”.

- Ban hành đề án “Chuyển đổi cơ cấu cây trồng trên địa bàn huyện Nga Sơn giai đoạn 2014-2020, định hướng đến năm 2030”.

- Tập trung tuyên truyền vận động nhân dân các xã thực hiện chỉnh trang khuôn viên, đường làng ngõ xóm, phát triển kinh tế tăng thu nhập để đóng góp xây dựng các tiêu chí nông thôn mới trên địa bàn.

6. Kiến nghị với Tỉnh, Trung ương về cơ chế chính sách trong triển khai thực hiện Chương trình xây dựng NTM.

- Kiến nghị về điều chỉnh, bổ sung tiêu chí số 3 (thủy lợi) cho phù hợp với điều kiện đặc thù của các xã bãi ngang khó thực hiện.

- Đề nghị TW, tỉnh tăng nguồn kinh phí hỗ trợ các xã bãi ngang: Đầu tư các hạng mục công trình thiết yếu phục vụ sản xuất (hệ thống thủy lợi, đường giao thông nông thôn, giao thông nội đồng), các công trình Trường học, trạm y tế, nhà văn hóa xã, thôn ...và hỗ trợ đời sống dân sinh cho nhân dân các xã bãi ngang./.

Nơi nhận:

- Văn phòng điều phối NTM tỉnh TH;
- TT Huyện ủy, HĐND;
- Chủ tịch, các PCT UBND huyện;
- Lưu: VT, NN.

**KT.CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Nguyễn Văn Phùng